

Rejsebrev 4: Amerikansk topstyring og den danske konsensusmodel

Formålet med it-arkitektur er at skabe overblik. Amerikanerne har brugt arkitektur til at få overblik over den samlede statslige it-portefølje og offentlige myndigheder har fået klare retningslinjer for udviklingen af deres it-arkitektur. Danmark har haft stor succes med decentral it-styring. Men måske har vi ramt loftet...

- Af Kristian Hjort-Madsen
- Offentliggjort 21. december 2005 kl. 10.56

En mere borgerfokuseret, tværgående sagsbehandling kan kun realiseres gennem en fælles it-arkitektur, hvor arbejdsprocesser og it-systemer er tænkt sammen på tværs af de nuværende myndighedsgrænser. International "best practice" i digital forvaltning peger på, at en fælles offentlig it-arkitektur, der understøtter forvaltningen på en fleksibel og prisbevidst måde, er vejen frem.

På visse områder er vi i Danmark nødt til at gøre op med forestillingen om at "lokalt altid er godt".

Vores danske konsensuskultur og decentrale forvaltningsstruktur har givet flotte, innovative digitale borgerservices, som er anerkendt i hele verden. Men at flytte sig fra simpel elektronisk borgerbetjening til horisontal og vertikal integration på tværs af den offentlige sektor er ikke nogen let øvelse – og det kræver, at vi arbejder smartere end vi gør i dag.

Amerikanerne har brugt de fem referencemodeller i den federale enterprise architecture, som jeg har beskrevet i mine tidligere rejsebrev, til at skabe overblik for beslutningstagerne i Office of Management and Budgeting. Det er en meget topstyret tilgang, som strider imod mange af vores danske forvaltningsprincipper. Men, det er en tilgang som har skabt orden, overblik og store besparelser.

Jeg tror ikke, at vi skal – eller kan – kopiere den amerikanske model. Det er en alt for rigid og topstyret tilgang for et lille land som Danmark. Men med strukturreformen for døren, er it-arkitektur blevet vigtigere end nogen sinde før. Danmarks største forandringsprojekt er den største udfordring og anledning til at sætte it-arkitektur øverst på dagsordenen. Kommuner og ministerier skal nu sikre ensartede it-systemer til at løse offentlige opgaver.

En effektiv it-infrastruktur forudsætter, at vi stiller krav til fælles arkitekturstandarder og bruger fælles services i Danmark. Vi skal ikke have en statslig topstyring af alle standarder og regler, som dræber de digitale frontløbere. Men vi skal kræve, at nye løsninger bliver udviklet i overensstemmelse med nogle fælles definerede arkitekturstandarder, så forretningslogik og data kan udveksle på tværs af de gamle "siloe".

Samtidig skal vi arbejde med genbrugelige komponenter og fælles services, som for eksempel FESD-initiativet om en fælles standard for elektronisk sags- og dokumenthåndtering (ESDH).

Danmark har haft stor succes med at lade 1000 digitale blomster blomstre. Men måske har vi ramt loftet; Flere og flere kommuner skriger nu på fælles it-arkitekturstandarder, og senest har OECD anbefalet at Danmark gør dele af vores it-arkitektur program obligatorisk ved lov for hele den offentlige sektor.

Borgere og virksomheder i Danmark har taget godt imod elektronisk handel og nye it-værktøjer. Spørgsmålet er om den offentlige sektor er klar til at gøre op med konsensuskulturen og den decentrale selvbestemmelse på it-området.

Den offentlige sektor i Danmark kan kun blive mere effektiv og borgerfokuseret, hvis offentlige ledere er villige til at strømline de administrative it-systemer på tværs af de traditionelle "siloe". At gå fra simpel elektronisk borgerbetjening til horisontal og vertikal integration kræver et langt sejt træk, hvor fællesoffentligt it-arkitekturarbejde kan blive nøglen til succes, når visionerne skal omsættes til handling.

Dette rejsebrev er det sidste i en serie af fire fra Washington DC. I kan læse mere om mine studier af 12 offentlige

myndigheders it-arkitekturprogram og den amerikanske enterprise architecture på min blog, www.EAGov.com - og I er naturligvis altid velkomne til at kontakt mig på khm@itst.dk.

Om skribenten

Kristian Hjort-Madsen er PhD-studerende i et offentlig-privat partnerskab mellem IT-Universitetet, Videnskabsministeriet, KMD og IBM. Inden PhD studiet har Kristian erhvervet en bachelor i Statskundskab og en kandidat i Informationsteknologi, og han har arbejdet med praktiske it-projekter hos både Danfoss og Udenrigsministeriet. Han deltager nu aktivt i Videnskabsministeriets arbejde med at udarbejde håndbøger o.l. om it-arkitektur.